

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae
Exstant Opera**

Xenophon

Francofurti, 1596

Atheniensium respublica

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](#)

τῇ δὲ πόλι, ἐμπεδορχωῦ τος ἀκένφε. Αλικτον τῶν βασιλείαν παρέξεν. αὐταὶ μὲν δια
αἴ πιμαχοῖσι ζαΐτι βασιλέδεδονται, σοσέν πολὺν τοῖς φέρουσαν τῷν ιδιωτικῶν. οὐ γάρ εἶσελθήτε τοῖς βασιλέσσοις τυραννικὸν φέρνημα τοῖς αἰτίσσοις, οὔτε τοῖς πολίταις φέροντος εἰποῖσαν τὸν διαμάρμενον. αἱ δὲ τελευτῆσαι τοῖς βασιλέδεδονται, τῇδε βούλονται δηλωσοι Λυκούργου νόμοι, ὅπιούχοις αἰδεψόνται, διλόις ὡς ἥρωας τῆς λακεδαιμονίων βασιλεῖς ποστεπιμήκεσσιν.

B

ciuitatis, conseruaturam se regnum ipsius inconcussum, si quidem iusurandum hoc sancte seruaret. Atque hi honores in patria regi, quam diu viuit, concessi sunt; non illi certe multum priuatorum honoribus potiores. Etenim neque regibus animos addere tyrannicos voluit, neque ciuibis eorum potestatem inuisam reddere. Qui autem regi mortuo concessi sunt honores, iis Lycurgi leges indicare volunt, non se Lacedæmoniorum reges ut homines, sed tamquam heroas honore eximio adfecisse.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

XENOPHONTIS ATHENIEN- SIVM RESPVBLICA.

ΕΡΙ ξ' ἀθηναίων πολιτείας, ὅπι μὴν εἴλοντο τοῖς πόλεσσοις τοῖς πολιτείας, σοκέπανας οὐδὲ πόδες ὅπι τοῖς εἰλόμενοι, εἴλοντο τοῖς πομπεῖς οὐ-

A m in Atheniensium republica, quod Luculentius bec quoq; rid-dita. eam reipublicæ formam sequuntur, propterea nō laudo; quia dum illā prætulerunt aliis, improbos homines meliori esse condicione, quam bonos, maluerunt. Atq; hæc causa est, quamobrem eos non laudem. Quia vero probatæ sunt eis hæ rationes, equidem ostendam, rem publicæ eos suam incolumem conseruare, atq; etiam alia perficere, in quibus aberrare Græcis ceteris existimentur. Primum igitur hoc dicam, merito pauperes ac plebem ibi plus posse, quam nobiles & diuites, idq; ob hæ causam; quod plebs & rem naualem expediat, & potentiam ciuitati conciliet: adeoque gubernatores, & incitatores nautarum, & quinquaginta remigibus præfecti, & proretæ, & nauium fabricatores illi ipsi sunt, qui multo magis reipublicæ potentiam ampliarunt, quam ciues, quam nobiles, quam homines frugi. Hæc quum ita se habeant, æquum esse videtur, vt omnes magistratum dignitatumque participes fiant, sive per sortem, seu per suffragium; vtq; cuius ciuium dicere liceat, qui quidem velit. Deinde quotquot magistratus, sive superiores, seu inferiores, toti populo vel salutis, vel periculorum auctores sunt, eorum vt particeps sit vulgus, non est necesse: neque plebs fortes prætorias, necq; præfecturas equitum ad se pertinere putat.

μένον τελεῖται, οὐ τοῖς χρησοῖς. οὐδὲ μὴ δια τούτο επιμναν. ἐπειδὴ τοῖς τοῖς εἰδένεν αὐτοῖς, οὐδὲ διασεούσοται τοῖς πολιτείας, καὶ τὰλα διατελεῖται, οὐδὲν διατελεῖται τοῖς αὐτοῖς εἰλόποι, τοῖς τοῖς πολεμεῖσσοις. τοῖς τοῖς εἰρηνικοῖς αὐτοῖς καὶ οἱ πεντεκοῦροι δῆμος πλεονεχεῖ τοῖς δημοσιοῖς τοῖς πλαστοῖς, διότι τοδε, ὅπι οὐδημός διενόει λαζαύνων τοῖς τοῖς αὐτοῖς καὶ τοῖς τοῖς δημαρμένοις τοῖς πολέσσοις καὶ οἱ κυβερνήται, καὶ οἱ κελεύσαι, καὶ οἱ πεντεκόταρχοι, καὶ οἱ τελεφαται, καὶ οἱ ναυπηγοί, τοῖς εἰσοις οἱ τοῖς δημαρμένοις τοῖς πολέσσοις τοῖς πολέσσοις μᾶλλον, οὐδὲ οἱ πολίται, καὶ οἱ δημοσιοί, καὶ οἱ χρησοί. οὐδὲ τοῖς τοῖς εἰρηνικοῖς, πᾶσι τοῖς τοῖς μετριαῖς, εἴ τε τοῖς κλήροις καὶ τοῖς τοῖς χρηστοῖς καὶ λέγαντοῖς τοῖς τοῖς βασιλεύοις τοῖς πολέσσοις. ἐπειδὴ οὐδὲν σωτηρίας φέρουσι τοῖς τοῖς μετριαῖς, οὐδὲν τοῖς τοῖς κίνδυνον τοῖς τοῖς δημαρμένοις, τοῖς τοῖς μετριαῖς τοῖς τοῖς δημαρμένοις μετριαῖς, τοῖς τοῖς ερατηγικοῖς κλήροις εἰσοντος τοῖς τοῖς σφίσις χρησταῖς μετριαῖς, οὔτε τοῖς τοῖς μετριαῖς.

E

Animaduertit enim, se plus emolumenti A capere, dum magistratus hosce non obit; sed illis relinquit gerendos, qui plurimum poslunt. Quotquot vero magistratus habent stipendia, reiq; familiari conducunt, hos etiam vulgus ambit. Quod autem nonnulli mirantur, vbique plus eos hominibus nullius momenti, & pauperibus, & plebeis, quam egregiis viris tribuere: in hoc ipso popularem ciuitatis statum se conservare declarant. Quippe dum pauperes, & plebei, & nauci homines aliquo loco sunt, & ad aliquem numerum excrescunt: statum ciuitatis popularem augent. Sin diuitibus, & egregiis hominibus bene sit: tum vero plebei vires aduersariis suis adiungunt. Sunt autem vbique terrarum optimates dominatui plebeo cōtrarij. Nam in optimatibus libidinis ac iniustitiae minimum est, studium vero rerum honestarum accuratissimum: contra, in plebe plurimum inscitiae, confusionis, improbitatis. Etenim paupertas magis eos adducit ad turpia, & plerique mortalium propter penuriam neque liberaliter educari, neq; recte institui possunt. Fortasse dixerit aliquis, non permittendum esse, vt omnes vel dicendi potestatem habeant, vel senatores sint: sed id peritissimis & præstatiissimis viris relinquendū esse. At illi nihilominus in hoc quoq; sibi rectissime cōsulunt, licet futilibus etiam dicēdi potestatem faciant. Nam si dumtaxat egregij viri & orationes haberent, & sententias dicerent: sui similibus prodeſſent, nō autē plebeis. Nūc quum surgat ad concionandū aliquis nullius pretij, quicunq; voluerit, facile tū sibi, tū sui similibus quod expediāt, inuenit. At inquiet aliquis, ecquid huiusmodi homo boni vel sibi, vel populo possit excogitare? Nimirū intelligunt illi, huius imperitiā ac futilitatē, coniunctā cum benevolentia, plus sibi prodeſſe; quam viri egregij virtutē ac sapientiam, cum malevolentia coniunctam. Poteſt igitur fieri, vt his moribus ciuitas non efficiatur optima: sed status tamē popularis hac ratione maxime conservabitur. Populus enim bene constituta republica nō delectatur, in qua sibi sit seruiendū: sed liber esse vult, & imperio potiri, ac malum interim ciuitatis statum flocci pendit. Nam quod tu non recte constitutum existimas, idipsum potentiam plebis libertatemq; sustinet. Quod si bonum reipublicæ statū requiris, primū videbis in eo peritissimos leges ferre. Deinde boni mali punient, deq; republica consultabunt,

μηνώσκει γέροδῆμος, ὅπι πλείω ὀφελεῖται
εἰ ταῦ μη αὐτὸς δέχεται ταῦ ταῦ δέχεται,
ἄλλο ἔτι ταῦ δικαιωτάτος δέχεται. ὅποσα μη
εἰσὶ δέχεται μισθοφορίας ἔνεργε, καὶ ὀφε-
λεῖας εἰς τὸν οἶκον, ταῦ ταῦ ξυπέρδῆμος δέ-
χεται. ἐπεὶ δὲ ὁ ἔποι δικαιοχεῖται, ὅπι ποδη-
παρτεῖ πλέον νέμοις τοῖς πονητοῖς, καὶ πένοις
καὶ δημοτικοῖς, ἢ τοῖς χειροῖς, τοῖς αὐτῷ τοῖς
Φανοῦται τὸν δημοκρατίαν δικαιοχεῖται
οἱ μὴ γέροντες, καὶ οἱ δημόται, καὶ οἱ χει-
ροῖς τοῦ πολέμου, καὶ πολλοὶ οἱ πονητοὶ γε-
γνόντοι, τὸν δημοκρατίαν αὐξεῖται. εἰδὲ
τοῦ πολέμου οἱ πλουσιοὶ καὶ οἱ χειροῖς, λογ-
εῖται διάταξιον σφίσιν ἀλλοὶ καθίσαντο οἱ δη-
μοτικοί. ἐστι δὲ πάσῃ γῇ διάταξιον διάταξιον
τῆς δημοκρατίας. Καὶ γέροντος βελτίστοις ἐν
κολασίᾳ τὸ ὄλιγόν, καὶ ἀδικίᾳ, ἀκείβεια
δὲ πλείστη τὰ χειρά. Καὶ δὲ ταῦ δῆμοις ἀ-
μαδία τὲ πλείστη, καὶ ἀπαξία, καὶ πονεία.
ἵτε γέροντας αὐτοὺς μᾶλλον ἀγαθοὶ τὰς
χειράς, καὶ οὐδὲ αὐτοὺς αὐτούς, καὶ οὐδὲ αὐτούς
διεργάτης τοῦ πολέμου. εἴποι ἔνεργει
διάταξις, ως ἔχειν αὐτοὺς μη ἔτι λέγειν ποδή-
παρτεῖς, μηδὲ βουλεύειν, ἀλλὰ ταῦ δικαιω-
τάτος, καὶ αὐτοὺς δέχεταις. οἱ δὲ καὶ τοῦτο
δέχεται βουλεύονται, εἰσίτες καὶ ταῦ πονη-
τοῦ λέγεται. εἰ μὴ γέροντοι ἔλεγον καὶ ε-
σουλεύονται, τοῖς ὀμοίοις σφίσιν ἀλλοὶ οὐδὲ
διάταξις, τοῖς γέροντοις διάταξιν διέλεγον
οὐδελέμνος αἰσχύλος αὐτοῦ πονητοῖς, δι-
δύοις διάταξισι τοῦ πολέμου αὐτοῖς αὐ-
τοῖς. εἴ ποι τοῦτο, τί αὐτῶν γνοίη ἀγαθοὶ αὐτοῖς
ταῦ δῆμων διέταξον αὐτοῦ πονητοῖς; οἱ δὲ γηρώσκο-
ται, ὅπι οὐ τάτα αὐτοῖς καὶ πονεία καὶ δύοις
μᾶλλον λειτελέσι, ἢ οὐ ταῦ χειροῖς δέρεται καὶ σο-
φία καὶ πειρατεία. εἴρη μὲν αὐτὸς διάταξις
ἀπὸ τοιούτων διάταξις οὐ βελτίστη. ἀλλὰ
δημοκρατία μάλιστα αὐτοῖς οὐδὲ πολέμως αὐτοῖς
δουλεύειν, ἀλλὰ ἐλεύθερος εἶται, καὶ δέχεται διάτα-
ξις αὐτοῖς ὀλίγον μέλιδον. οὐδὲ σύνομοίς
οὐδὲ δινομοδοῖς, αὐτοῖς διπλαῖς ταῦ ταῦ δικαιωτάτοις
εἰλθεῖται. εἰ δὲ δινομοίαι εἰστοῦσαι, πολέμως
μηδὲν οὐδὲ ταῦ δικαιωτάτοις αὐτοῖς ταῦ ταῦ πονη-
τοῖς. ἐπεὶ ταῦ πολέμου οἱ χειροῖς αὐτοῖς ταῦ πολέμως,
καὶ δινομοδοῖς οἱ χειροῖς αὐτοῖς ταῦ πολέμως,

καὶ διάταξις

De sociis autem, quod nauigiis eos adeuntur, calumniari & odiisse videntur egregios illic viros, ita sentiunt; fieri non posse, quin subiecti oderint eos, qui cum imperio sunt, ac si maiores locupletum & potentium vires sint in ciuitatibus, imperium populi Atheniensis haud diu duraturum: ob has inquam causas viris egregiis honores adimunt, facultates auferunt, exsilia capitisque pœnas irrogant, & nihil homines euehunt. Contra, qui Athenienses frugi sunt, iij salutem virorum egregiorum in ciuitatibus sociis tuentur; quod animaduertant sibi ex vsu esse, conseruari semper in urbibus optimates. At dixerit aliquis, in eo vires & potentiam Atheniensium consistere, si pecunias eorum socij conferre possint. At plebeis hominibus magis expedire videtur, ut Atheniensium unusquisque facultates sociorum obtineat, reliquo illis quantum opus sit ad victum & operas exsequendas, ademtaque insidiandi potestate. Hac etiam in parte populus Atheniensis vti consilio malo existimatur, quod socios Athenas nauigare ad petendum ius cogant. Verum illi contra ratiocinantur, quantum in hoc insit Atheniensium populo commodi. Primum est, quod ei iudiciis anno toto salario percipient. Deinde, quod domi residentes, nullis emissis nauibus, ciuitates socias administrent; plebeoque statui addictos incolumes feruent, aduersariis eorum in iudiciis oppressis. Quod si iudicia singuli exercerent in patria, nimirum Atheniensibus infensi, eos ipsos de numero suorum opprimerent, quicumque populo Atheniensium in primis amici essent. Præterea populus Atheniensis, dum ius Athenis socij petunt, haec lucratur. Primum e centesima in Piræo ciuitati prouentus maior accedit. Deinde lucrum percipit, cui vel coenaculis instructa domus est, quæ locare potest, vel iumentum meritorium. Itidem sociorum aduentus emolumentum vocantibus in ius præconibus adfert. Præterea si Athenas socij ius petitum non irent, solos ex Atheniensibus illos honoribus adficerent, qui ad ipsos nauigant; nimirum prætores, triremium præfectos, legatos. Nunc vero sociorum unusquisque populum Athenensem blandiendo demereri cogitur, quippe qui intelligat, Athenas sibi proficiscendum, causamque agendam non apud alios, quam apud populum. quæ sane lex Athenis est.

A τοις δὲ τῷ συμμάχῳ, ὅπις καπλέοντες οὐ κρατῶσιν, ὡς δοκεῖσθαι, καὶ μισθωτοὶ τὸς χειροῦς, γηγόνοντες ὅπι μισθωτοὶ μὴ αἰαίκη τὸν σχεχοντα τὸν τὸν σχεχοντα, εἰ δὲ ιχυσοντοι πλουσιοι, καὶ οἱ ιχυεργοὶ σὺν ταῖς πόλεσιν, ολίγονον χρόνον τὸν σχεχοντα τὸν δῆμον τὸν ἀπλίκοντο. Σφι ταῦτα δινον τὸς μὴ χειροῦς απλίκοι, καὶ χειροῦς αφαιρεωταὶ, καὶ σχελεύοντοι, καὶ σποκτείνοντο, τὸς δὲ ποιησις αὔξοντον. οἱ δὲ χειροὶ αἰδηναίων τὸς χειροῦς σὺν ταῖς συμμάχοις πόλεσι σώζονται, γηγόνοντες ὅπι σφίσιν αἰγαλόν τοις τὸς βελτίστους σώζειν αἵ τινας πόλεσιν. εἰ ποι δέ τις αἷ, ὅπι ιχύς τοις τοῦτον αἴδηναίων, έπει οἱ σύμμαχοι δικαστοὶ οἱ χειροῦς εἰσφέρειν. τοῖς δὲ δημοτικοῖς δοκεῖ μητέον αἰγαλόν εἶ), τὰ τῷ συμμάχῳ χειροῦς ἔνα ἔκαστον ἔχειν αἴδηναίων, σκεπτοὺς δέ οὖσον ξηνούς εργάζεσθαι, αἴδηνατος ὄντας θεούς οὐτε θεούς οὐτε θεούς. δοκεῖ δὲ οἱ δῆμοι αἴδηναίων, συμμάχοις ταῦτα δικαστοὶ πλέοντες σώζονται, τὸς δὲ συντίχειας σπολαλύοντον σὺν τοῖς δικαστοῖσιν. εἰ δὲ οἴκοι εἶχον ἔκαστοι τὰς δίκας, αἴτε αὐθόρμοι αἴδηναίων, τὸς δὲ σφαλν αὐτῷ αἴδηναίων αἴδηναίων, οἵπεις δοκεῖ δικαστοὶ μάλιστα ήσαν αἴδηναίων τῷ δῆμῳ. τοῦ δὲ τόποις, οἱ δῆμοι τῷ αἴδηναίων τῷ δε κερδάγοντες τῷ δικαστοὶ αἴδηναίων οὐσῶν τοῖς συμμάχοις. τοῦ δὲ τῷ δικαστοὶ τῷ πόλεισιν ἐν πρεσβει. ἐπειδη τῷ πόλεισιν οἱ συμμάχοις. τοῦ δὲ τόποις, εἰ μὴ μὴ τῇ δίκαιῃ ησαν οἱ σύμμαχοι τὸς συντίχειας αἴδηναίων επίμοναί μόνοις, τὸς τε φρατηρίους, καὶ τὸς τε πειράρχους, καὶ τορέσσεις. νῦν δὲ οὐδέποτε τὸν δῆμον κελευόντες τῷ αἴδηναίων εἰς ἔκαστος τῷ συμμάχῳ, γηγόνοντες, ὅπι δει μὴ αφικέμενον αἴδηναίων δικαστοῖς θεοῖς θεοῖς οὐτε άλλοισι ποιοι, διλλούσι τῷ δῆμῳ, οἱ διλλούσι δῆμοι αἴδηναίων.

χαί-

καὶ αὐτοῖς οὐκέτη τοῖς δικαιοῖς, καὶ εἰσιόντος τοῦ ὑπερασπίσαντος τῆς χλέως. Μὴ τὸ δὲ οὖν οἱ σύμμαχοι δοῦλοι τῆς δύναμος τῆς ἀδικίας παρέστησαν μὲν πολον. τοὺς δὲ τύποις οὐχὶ τῶν πτηνῶν τὰς σὺν τοῖς ναυροῖς, καὶ μὴ ταῖς δέχασταις τὰς ναυροῖς, λελήθασι μανθάνοντες ἐλεύθερην τὴν κάπην αὐτοῖς τε καὶ οἱ ἀκόλουθοι. αἴστηκεν γὰρ αὐτῷ πολλάκις πλέοντα καθαίρειν τὴν κάπην αὐτὸν, καὶ τὸν οἰκέτην, καὶ ὁ νόματα μαθεῖν τὰ σὺν τῇ ναυτικῇ. καὶ καθερῆται αὐτοὶ γίνονται, δι' ἐμπειρίας τε τῆς πλοίων, καὶ μὴ μελέτην. ἐμελέτησαν δὲ οἱ λόγοι, πλοῖον καθεράντες, οἱ δὲ, ὅληδε, οἱ δὲ σύντητοι θετὶ τείρη κατέτησαν. οἱ δὲ πολλοὶ τὸ ἐλεύθερον δύνασθαι τοῖς σύνδεσμοῖς εἰσιν, ἀτελεῖς ποντίται βίᾳ τοσούμελετηκότες. Τὸ δὲ ὄπλιτικὸν αὐτοῖς, ὅπησα δοκεῖ καθεστηκε. Καὶ ἔχειν ἀδικίαν, οὔτε τὸ καθεστηκε. καὶ τὸ πλοῖον πολεμίων οὐτοῖς τὸ σφάσιον ἔχει, καὶ μετέπειτα εἰ, καὶ μετέπειτα δέχεταις εἰσιν, οἱ φέρεται τὸν Φόρον, καὶ τὸ γένος κατητοῖ εἰσιν, καὶ νομίζονται ὄπλιτικον δέχεται, εἰ τὸ πλοῖον κρείτονες εἰσιν. τοὺς δὲ καὶ κατὰ τύχην παύτεροι ποιοῦνται καθεστηκε. τοῖς λόγοις τὸ γένος δέχεταις εἰσιν τὸν δέκανον τοῦ μικρῶν πόλεων οἰωνικούς, αὐτοῖς μάχεσθαι. τοῖς δὲ καὶ ταλαιπώταις δέχεταις εἰσιν τοῖς νησιώταις εἰσιν μίαν τοσον, ἀπολεῦται λιμῷ. ὅποσα δὲ σὺν τῇ ηπείρῳ εἰσὶ πόλεις τὸ τὸ πλοῖον δέχεταις, αὐτὸν μεγάλας οὐχὶ δέος δέχονται, αὐτὸν μικρὰ πάντα οὐχὶ γέλαν. οὐ γάρ δέκανος τοῦ πόλεων, τοῖς δὲ τοῖς εἰσαγόμενοι τοῦ δέκανος. Ταῦτα τοῖναι δὲ εἶσιν αὐτῷ, εἰσὶ μὴ ταῦτα εἰσὶ τὸ τὸ πλοῖον δέχονται τοῖς ταλαιπώταις. ἐπειτα δὲ τοῖς δέχονται τοῖς ταλαιπώταις οὐτοῖς δέκανον, διαφέρει τοῖς τοῦ γένος, εἰσιτε τέμνειν τὰς γένους τὸ πλοῖον. τοῦ πλοῖον γάρ εἰσιν, ὅπου αὐτοὶ μηδεὶς οὐ πολέμειος, οὐδὲν αὐτοὶ οὐδίγοι. εἰσὶ δὲ πολεμίων, αὐτοῖς τοῦ πλοῖον. καὶ τύποι οὐτοῖς οὐτοῖς δέπορει, οὐδὲ πεζοῖς τοῦ πλοῖον.

Aetiam in iudiciis supplicare cogitur, & si quis ingrediatur, manum eius prensare. Quæ caussa est, quamobrem socij multo magis populo Atheniensi seruant. Præterea propter id, quod extra fines patriæ possident, & propter magistratus gerendos apud exterios, tacite remo nauem agebutum ipsi, tum comites discunt. Est enim necesse, ut qui sapient nauigat, remum in manus sumat, tam ipse, quam famulus, reique naualis adpellationes discat. Etiam boni gubernatores sunt, partim propter usum nauigiorum, partim propter exercitatem. Exercent autem se alij nauigium minus gubernando, alij nauim onerariam: ac nonnulli ad triremes hinc transiunt. Complures statim velut in ipso ingressu in naues, remigant: exercitati iam ante nimirum in hoc per omnem vitam. Ceterum terrestris militiae, quæ Athenis non satis bene comparata esse videtur, hec est ratio. Arbitrantur Athenienses, hostibus se & inferiores, & superiores esse. Sociis vero, qui tributum eis pendunt, longe etiam terra praestant, ac se terrestribus copiis præcipue valere putant, si sociis sint superiores. Præterea fortuna quadam talis ipsorum est condicio. Possunt igit, qui parent in terra continentis aliorum imperio, paruis ex oppidis coire, coniunctisque copiis pugnare. At vero marinorum subditorum, hominum videlicet insularium oppida coniungere vires non possunt. Est enim in medio mare, quicunque rerum potiuntur, etiam maris imperium obtinent. Quod si etiam fieri possit, ut insulares clam in unam conueniant insulam, fame peribunt. Quotquot autem ciuitates subiectæ Atheniensium imperio, in continenti sitæ sunt; earum quæ maiuscule sunt, metus caussa parent: quæ minores, propter penuriam. Nec enim oppidum ullum est, cui non opus sit aliquid vel importari, vel exportari. Nequit autem haec consequi, si non iis obtemperet, qui maris imperio potiuntur. Deinde possunt igit, qui mare sua in potestate habent, eadem facere, quæ rerum terra domini: nimirum nonnumquam vastare possunt agrum etiam potentiorum. Possunt enim propter ea loca naues adpellere, ubi vel nullus sit hostis, vel pauci: at si hostes adcurrant, consensibus nauibus discedere licet. Atque hoc qui facit, minori est in difficultate, quam qui terrestribus cum copiis expeditionem suscipit.

Deinde possunt iij, qui maris imperium te-
nent, suis a finibus quam libet longo itine-
re nauigare: quum iis, quibus est potentia
terrestris, non liceat multorum dierum itinere
ab agro suo discedere. Sunt enim tardi pro-
gressus, & fieri non potest, vt is, qui terra fa-
cit iter, commeatum longo tempore suffi-
cientem secum ferat. Itidem qui pedes ince-
dit, necesse habet, vti vel per amicorum fines
eat, vel pugnando vincat: qui autem na-
uigat, vbi superior est, de nauibus potest e-
gredi; vbi inferior, praterlegere licet ma-
re proximum ei terrae, donec vel amico-
rum ad fines peruenerit, vel eorum, qui
sunt ipso inferiores. Deinde frugum la-
bes, quae a Ioue sunt, graues illis accidunt
qui terra rerum potiuntur: qui vero mari,
facile has ferunt. Non enim pariter omni-
bus regionibus ex dampnum dant. Quo fit,
vt ex ea, quae fructus vberes tulit, com-
meatus ad illos perueniat, quibus mare
paret. Quod si etiam leuiorum quorum-
dam facienda est mentio, primum propter
imperium maris Athenienses ex commer-
ciis mutuis varios epulandi modos inuenie-
runt. Quidquid rei suavis vel in Sicilia, vel
in Italia, vel Cypro, vel Aegypto, vel Ly-
dia, vel Ponto, vel Peloponeso, vel alibi e-
rat: haec omnia in unum congesta sunt,
propter maris imperium. Deinde quum
linguas omnes audiant, aliud ex alia dele-
gerunt. Et Graeci quidem magis peculia-
ri tum lingua, tum vietus ratione, tum ha-
bitus, vtruntur: Athenienses vero mista
quadam ex omnibus tum Gracis, tum
barbaris. Iam sacrificia, fana, festa, lucos
& delubra quod adtinet, quia populus in-
telligebat, non posse quemuis pauperem
sacrificare, epulari, fana sua possidere, ci-
uitatem pulchram & amplam incolere:
quo pacto haec quoque fierent, excogita-
uit. Itaque ciuitatis sumtu multae hostiae
publice mactantur, & populus est is, qui
epulatur, & sorte victimas inter se parti-
tur. Gymnasia, lauacra, * apodyteria priua-
tim homines quidam opulentii habent: at
populus sibi peculiariter multas palæstras,
apodyteria, lauacra ædificat: plusq; vulgus
his fruitur, quam pauci ac beati. Diuitias
etiam soli ex Gracis ac barbaris Athe-
nienses habere possunt. Nam si qua ciui-
tas lignis abundat ad naues fabricandas,
vbinam ea vendet, si non eum, qui maris
obtinet imperium, prius sibi conciliaue-
rit? Rursum si qua ciuitas ferri, vel æris,
vellini copiam habeat, vbinam ea vendet,

* loca ante
balneas,
ubi se lo-
turi exiunt
Spoliaria
glossis vo-
cantur.

εἰς μὴ πείση τὸν σχέχοντας θαλάττης; εἰς
αὐτῷ μὲν μάτιον τύπων καὶ διὰ τῆς μορφῆς, πα-
τέσθιον τῷ, ξύλῳ τῷ δὲ τῷ, σίδηρος πα-
τέσθιον τῷ, χαλκῷ τῷ δὲ τῷ, λίνον τῷ δὲ τῷ,
οὐκ ἐάσσοντο οἵ περ αἰτία παλαιότητος, οὐδὲ
χείσσονται τῇ θαλάττῃ. καὶ ἐγὼ μὲν θεῖον
ποιῶν τὸν τὸ γῆς, πόμπα τεῦτα ἔχω Διά τὸν
θαλάττην. μήδη δὲ θεῖον πόλις δύο τύπων
ἔχει, τὸν δὲ τῷ αὐτῷ ξύλῳ καὶ λίνον δύο ὅπερ
λίνον δέ τι πλέον, λεία χώραν ἀλέυλας. θεῖον
χαλκὸς καὶ σίδηρος τὸν τὸ αὐτῆς πόλεως, θεῖον
τὰλα δύο, οὐ τεία, μιᾶς πόλεως δύο τὸ μὲν
τῷ, δὲ τῷ. ἐπὶ δὲ τοὺς τύπους τῷ δὲ πάσαν
πτφεον ἔτιν τὸν αἴκτην τοφέχοντα, οὐ τῆσσα τοφέ-
κτιμόν, οὐ τενόποφέον ποτε ἔξεστιν τούτοις ἐ-
φορμοῦσι τοῖς τὸν θαλάττην σχέχοντα λαβαῖσι
τὸς τὸν τὸν πτφεον οἰκεῖαν. ἐνὸς δὲ τούτοις εἰ-
σιν. εἰ γὰρ τὸν οἰκεῖαν τοὺς θαλαττοφέτορες ἕ-
σταν αἴθειαῖσι, τὸν πργεν αὖτες ποιῶν μὲν
κακῶς, εἰ πούλεντο, παρθεῖ δὲ μηδὲν, ἔως τὸν
θαλάττην πργεν, μηδὲ τυπθεῖα τὸν ἑαυτὸν
γάνη, μηδὲ τοφεόδεχετ τὸς πολεμίας. τινὲς
δὲ οἱ γεωργοῦσι τοὺς οἰκεῖαν πολεμοφέτορες
πτφεοντας τὸς πολεμίας μᾶλλον, οὐ δὲ δῆ-
μος, ἀπειεῦ εἰδὼς, οὐ θεῖον τῷ σφαίνεμαφέ-
σσοισιν, θεῖον τεμπτον, ἀδειῶς δὲ, καὶ οὐχ τοφέ-
χομνος αὖτες. τοφέος δὲ τύπους, καὶ ἐπέργεοις
ἀπηλλαγμένοις αὖτούσιν, εἰ τὸν οἰκεῖαν, μηδέ-
ποτε τοφεόδεχετ πόλιν τὸν ὄλιγον, μη-
δὲ πούλας αἴσιοθεῖα, μηδὲ πολεμίας ἐπει-
πεσθεῖν. πῶς γὰρ τὸν οἰκεῖαν τούτην ἐγίγνε-
το; μηδὲ αὖτες πολεμίας τῷ δήμῳ μηδὲν, εἰ τὸν
οἰκεῖαν. τινὲς μὲν γὰρ εἰς τοιαύτας, ἐλπίδα αὖτε
ζεῦτες τοῖς πολεμίοις τασσόμενοι, οὐτε καὶ γάνη
ἐπαξόρμοι. εἰ δὲ τὸν οἰκεῖαν, τούτην αὖτε
δειῶς αὖτες εἶχεν. δηπτὸς διωνέτες σχέχης οὐκ ε-
τυχον οἰκεῖαντες τὸν οἰκεῖαν, τινὲς τάδε ποιῶσι, τὸν
οὐσιαν τοῦς οἰκεῖαν τοφεόδεχετα, πιτεύοντες τῷ
σχέχη τῷ καὶ θαλάττην, τινὲς δὲ αἴθικον γάνη
πολεμοφέτορες τερμομάρτιων γηγενώσκοντες, οὐτε εἰ αὐ-
τοῖς ὅτε τὸν ἐλεῖσσοντες, ἐτέρων αἴγαθαν μετέχοντας τερή-
αδικεῖς συντακτοί. ἐπιτρέποντες τούτας τοῖς πολεμίοις
τὸν γάνην τοφεόδεχετα, τοφεόδεχετα, πιτεύοντες τῷ
σχέχη τῷ καὶ θαλάττην, τινὲς δὲ αἴθικον γάνη
πολεμοφέτορες τερμομάρτιων γηγενώσκοντες, οὐτε εἰ αὐ-

A si non prius eum, qui mari potitur, sibi cōciliauerit? Atqui ab his ipsis naues mihi sunt, & ab vno ligna, ferrum ab alio, ab alio æs, ab alio linum, ab alio cera. Præterea nō patientur, qui aduersarij nobis sunt, hæc exportari alio, vel mari non vtentur. Evidem qui nihil ex terra comparo, per mare omnia hæc habeo. Nulla vero ciuitas alia vtrumque horum habet, nec suppetunt eidem ligna & linum: sed vbi maxima lini est copia, ibi regio lœuis ac nuda est, & siluis caret. Ne quidem æs, ac ferrum, ex eadem est ciuitate; neque alterius generis duo, vel tria, oppido vni suppetunt: sed hoc huic, illud isti. Præterea iuxta quamvis terram continentem vel litus est porrectum, vel adiacet insula, vel fretum aliquod. Itaque domini maris istis in locis adpellere possunt, ac illos, qui terram continentem incolunt, damno adficere. Vnum tamen eis deest. Nam si Athenienses insulam incolerent, simulq; maris imperio potirentur: facultatem haberent ex arbitratu suo lœdendi alios, neque tamen detrimenti quidquam acciperent, quam quidem diu mari dominarentur, neque vastationem agri paterentur, neque hostis aduentum metueret. Nunc vero cultores agrorum, & quotquot ex Atheniensibus locupletes sunt, hostium ad voluntatem sese accommodant; plebs autem, quod sciat eos nihil rerum suarum neque igni, neque ferro vastaturos, ab omni metu libera viuit, nec hostibus se summittit. Præterea si insulam incolerent, ab alio etiam metu essent liberi: nimirum vt numquam ciuitas a paucis proderetur, neq; portæ aperirentur, neq; hostes vna irrumperent. Nam quo pacto hæc insulam incolentibus acciderent? Nec populus inter se dissideret, si insulam habitarent. Nunc enim, si existerent inter eos seditiones, hac spe tumultuarentur, quod terra hostes arcessituri essent. At vero si incoleret insulam, nihil esset cur illud metuerent. Posteaquam igitur ab initio insulam non habitarunt, nunc id agunt, vt facultates suas committant insulis, maris imperio freti; atq; interim vastari agrum Atticum patiantur. Animad-
E uertunt enim se, si eius misereantur, alia quædam maiora bona amissuros. Præterea necesse est, vt in societatibus ac foederibus ciuitates ex constanter persistent, quæcunq; paucos rerum administrationi præficiunt. Quod si pactis conuentis non steterint, a quonam profecta esse iniuria putari possit, quā ab illis paucis, qui pepigere?

NN

At quæ populus pepigerit, in iis licet ei cō-
ferenti culpam in illum, qui vel suaserit,
vel decretum fecerit, negare se aliis adfuisse,
neque sententiam illorum probasse, qui
de iis, de quibus conuenerit, populum fre-
quentem sciscitantur. Idem si aliter sen-
tiat, prætextus innumeros inuenierit, quo
minus id faciat, quod nolit. Quod si mali
quiddam acciderit ex eo, quod populus
sciuit: queritur populus, paucos quosdam
homines aduersantes sibi, rem totam cor-
rupisse. Sin boni quid euenerit, eius cau-
sam ad seipsum refert. Salibus comicis in
populum agi, eumque proscindi conui-
ciis non patiuntur, ne ipsimet male audi-
ant: singulos autem exagitare iubent, si
quis ita velit. Norunt enim plerumque
non e populo, neque de plebe illum esse,
qui in comediiis exagitetur: sed vel opu-
lentum, vel nobilem, vel potentem. Ni-
mirum pauci ex egentibus ac plebeis ex-
agitantur, ac ne illi quidem aliam ob cau-
sam, quam propter curiositatem, & quod
populo esse potiores querant. Quo fit, vt
homines huiusmodi exigitari moleste
non ferant. Mihi quidem dubium non
est, intelligere populum Atheniensem,
qui sunt egregij ciues, qui nullius momen-
ti. Quumque hoc intelligent, amant eos,
qui sunt utiles ipsis, & commodi, licet nul-
lius pretij sint: egregios autem potius o-
dere. Non enim existimant, virtutem
multitudini utilem esse, sed damnosam.
Contra, quum nonnulli natura sint ex ple-
be, idque re ipsa; non tamen inde ple-
bea prædicti sunt. Ac populi quidem do-
minatum ipsi populo condono. Nam
cuius sibi ipsi commodare bona cum ve-
nia licet. Verum qui, quum ex popu-
lo non sit, mauct habitare in urbe po-
puli dominati subiecta, quam in ea,
quæ a paucis regatur: is iniuste agere
constituit, & scit facilius latere se posse,
si malus sit in republica populari, quam
quæ a paucis administretur. Evidem
republicæ Atheniensis rationem non
probo, sed quia sic visum est ipsis, vt im-
perio populi pareant: recte mihi statum
popularum ciuitatis in colum seruare
videntur, idque hoc pacto, quo demon-
stravi. Præter hoc, video nonnullos eam
ob caussam Athenienses reprehendere,
quod interdum illic responsum nec a se-
natū aliquis, nec a populo possit impe-
trare, qui totum istic annum hæret. Fitque
hoc Athenis nullam aliam ob caussam,

A ἀστα δὲ αὐτὸν δῆμος σὺν θηταῖς, ἔξεστιν αὐτῷ
εἰπειν φίσαντι τὴν αὐτίαν τῷ λέγοντι, καὶ τῷ
θητικοφίσαντι, πρεσβεῖας τοῖς ἄλλοις ὅπου
παριῶν, οὐδὲ πρέσβει, οὐχεὶ τὰ συγκείμενα
πυνθάνονται σὺν πλήρᾳ τῷ δῆμῳ. καὶ εἴ μὴ
τὸ δέξαμεν τοῦτα, περφάσθε μετέπειτα δέ-
δηρικε τῷ μὴ ποιεῖν, οὔσον αὐτὸν μὴ βούλωνται. πάντα
καὶ αἱ μάντοι κακῶν αἰσθαίησθε ὃνδον δῆμος
ἔσούλθεσσιν, αὐτάτου δῆμος, ως ὀλίγοι αἴ-
θερποι αὐτῷ αἵπατα πράποντες διέφθεσαν.
Βέατος δέ πάγαστον, σφίσιν αὐτοῖς τὴν αὐτίαν α-
ναπτίσασι. καμαρδεῖν δὲ αὖ, καὶ κακῶς λέγειν
τὸν μὴ δῆμον σύν εἶσιν, οὐα μὴ αὐτοῖς ἀνόνω-
σι κακῶς: ιδίᾳ δὲ καλλίστοι, εἴτις τινὰ βού-
λευτα, δέ εἰδότες, οὐ πούχε τῷ δῆμῳ οὐδὲν οὐ-
δὲ τῷ πλήθοις ὁ καμαρδούμενος αὐτὸν πεπο-
λὺ, δὲλλος οὐ πλούσιος, οὐ φυράος, οὐ διωάρενος.
ολίγοι δέ τινες τῷ δημοτικῷ πεντάτον, καὶ τῷ δημοτι-
κῶν καμαρδοῦται. καὶ οὐδὲ οὗτοι, εἰαὶ μὴ δέ-
πολυ πραγματούνται, καὶ δέ τοι δέ τοι πλέον
πιέχει τῷ δῆμῳ. ὥστε οὐδὲ τοιούτοις α-
πονται καμαρδούμενοι. Φημὶ μὲν δὲν ἔχω
γε τὸν δῆμον τὸν αὐτούς γιγνώσκειν, οἵτινες
γένοιτο εἰσι τῷ πολιτεῖ, καὶ οἵτινες πονεῖσι.
γιγνώσκοντες δὲ, τὸς μὲν σφίσιν αὐτοῖς θητ-
ιδείοις καὶ συμφόρεσι φιλεῖσι, καὶ πονεῖσι
ῶσι, τὸς δὲ γένοις μισθοῖ μᾶλλον. οὐ γάρ
νομένοις τῷ πρεσβεῖαν αὐτοῖς περέσται τῷ σφε-
τέρῳ αὐτῷ πεφυκέναι, δὲλλος δὲ τῷ κακῷ.
καὶ πονῶντον γε τότε, ἔνοιοντες ως αἰλιθαῖς
τῷ δῆμῳ τῷ φύσιν, οὐ δημοτικούτεσσι. δημο-
τικίας δὲ ἔχει μὲν αὐτῷ τῷ δῆμῳ συγκινέ-
σιν. αὐτὸν μὲν γάρ δέ ποιεῖ πολυτίσσιν οὐδὲν
οὐδὲν. οἵτις δέ μὴ ὃν τῷ δῆμῳ εἴλετο σὺν δημο-
τικτικῷ πόλῳ οἰκεῖν μᾶλλον, οὐ δὲ ολιγό-
χρυσή, αδικεῖν παρεοιδάσσει, καὶ ἔγνω, οὐτι
μᾶλλον οἴοντες δέξεται κακῷ οὐτὶ σὺν δημο-
τικτικῷ πόλῳ, οὐ δὲ ολιγόχρυση μᾶλλον. Τοῦτο
τοῦτο τὸ αὐτούς πολιτεῖας τῷ μὲν Σύπον σύν
ἐπαγγώ. τὸ δέ τοι παρέδοξεν αὐτοῖς δημοκρατία-
τικότητα, δέ μοι δοκεῖσθαι δημοκρατίαν δέδοξεν
κατίσια, τέτοι τῷ Σύπον γεννώμενοι, φέγγε-
πέδησα. οὐδὲ τὸ πλεῖστον ὅρῳ μετρούμενον τοῦ
τοῦ αὐτούς, οὐτε τοῦτο εἰπεῖν αὐτοῖς γεννώ-
μενοι τῇ Βελῆ, δέ μὲν δῆμῳ, οὐταντὶ καθημένοι
αἰθρώπω. καὶ τῷ παραγόντοι γίγνεται γένεν διάρροο,

τὸ δέ

τὸν δῆμον τὸν πλῆρος τὸν αρχηγούς τοῦ
οἰοῖ τε πόλεας ἀποπέμπειν εἰσὶ γενιατίσαι-
τες. πῶς γάρ αὐτῷ οἴοι τε εἶναι; γενιατίσαι-
τον μὴ δεῖ ἑορτάσαι ἑορτάς, ὅσας Γερέμια
τὸν ἐλλωΐδων πόλεων, εἰ δὲ Ταύτας ἄγ-
τον πατριώντων διατάξεις τὸν
τῆς πόλεως. ἐπειργά δὲ σίχες, καὶ γεαφάδε,
καὶ λύτρας ἀκμιάζειν, ὅσας Γερέμια οἱ σύμ-
πλοτες αὐτοῖς ἀκμιάζεσθαι. τὸν δὲ Βου-
λαῖον βουλευθέατον πολλὰ μὴ τείχη πολέ-
μου, πολλὰ δὲ τείχη πόρου γενιατίων, πολ-
λὰ δὲ τείχη νομογένεων, πολλὰ δὲ τείχη τὸν
τοῦ πόλιν αἱ γενιατίδων, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς
ουματίσις, καὶ Φόρου δέξασθαι, καὶ νεαρίσια
θητικέλθεῖν, καὶ ιεράν. Δέρα δή τι θαυ-
μαστόν δέσιν, εἰ τοσύτων τοῦ αρχόντων αρχη-
γούτων μὴ οἴοι τε εἰσι πάντων αὐτοῖς γενι-
ατίσαι; λέγοντες δὲ τινες, τὸν τοῦ δέχγειον
ἔχων τοσεῖν τοὺς Βουλαῖον δῆμον, γενια-
τίσαι. ἐγὼ δὲ τοῖς ὁμολογοῦσαι αὐτοῖς, διπό-
γενιατίων πολλὰ διατάξεις τοῦ αἴθι-
ντος, καὶ ἐπι τοῖς πλείω διατάξεις τοῦ αἴθιντος,
πλείως ἐπειδόσσαν δργίειν. τοῦ μόντοι
διατάξεας διοίδει, δέσι πάντοι διατάξεις τοῦ πόλιος
τὸν δεομένων οὐχ ἴκεκτον, οὐδὲ εἰ ὁ ποσανοῦ
γειοίσιν καὶ δέχγειον διδοῖν τοῖς αὐτοῖς. δέ δὲ
καὶ τάδε διαδικάζειν, εἴ τις τὸν ναῦν μὴ τητι-
σκατάξῃ, ή τητοιχόδομη τὸ δημόσιον. πρὸς
δὲ τοῖς, χορηγοῖς διαδικάστη εἰς φεινίσια,
καὶ θαργύλια, καὶ πηραθηνάμα, καὶ τερεμί-
θα, καὶ φάγετα, οὐσα ἐπι. καὶ τετέρερχοι κα-
θίσανται τετραχόσιοι ἐκέλεους στιλεῖ, καὶ τοῖς τοῖς
τοῖς βουλευθέασι διαδικάστη οὐσα ἐπι. τοῦ
δὲ τοῖς δέχγειον δοκιμάσαι τὸ διαδικάστη,
καὶ ὄρφανοις δοκιμάσαι, καὶ φύλακες δεομέ-
νοι τὸν καταστῆσαι. ταῦτα μόνον τὸ οὐσα ἐπι
διατάξεις. διότι γέοντο διαδικάστη διδραπτάς, καὶ έαί
πιᾶλος Καπνιάριον ἀδικημα γίγνεται, έαί τε
νεοίζωσι τινες ἀντεύεται, έαί τε σεβί-
σσωσι. πολλὰ δὲ πόρου τοῦ πολεύτων. δέ μέ-
γαντον εἴρηται, πλινθαί ταξίς τὸ Φόρου. τοῦτο
δὲ γίγνεται ως τὰ πολλὰ δι ἐτοῖς πέμπτη. φέρε
* ὁμολο-
γεῖν δεῖ,
ἀπαγ-
γεῖν
τέπαρ-
κοδον

A quam quod ob negotiorum multitudinem omnes, responso dato, dimittere non possint. Nam qui possint? quum eos necesse sit primum tot dies festos celebrare, quot nulla Græci nominis ciuitas celebra; quibus occupati minus expedire reipublicæ negocia possunt. Deinde necesse est eos de tot litibus, caussis publicis, actorum rationibus cognoscere, de quo ne homines quidem vniuersi cognoscunt. Itidem senatus necessario multa de bello deliberat, multa de ratione pecunia conficiundæ, multa de legum latione, multa de iis, quæ in urbe quovis tempore accidunt, multa sociorum agit in negotiis, tributum exigit, naualium pariter & templorum curam gerit. An vero fuerit mirandum, si, quum tot sint negotia, dare omnibus responsa nequeant? Verum dicunt nonnulli, confici eius negotium, qui cum pecunia vel senatum vel populum adeat. His ego fatebor, multa posse Athenis pecunia impetrari; atque etiam futurum, ut plura impetrarentur, si plures pecuniam numerent. Sed scio tamen, ciuitatem non posse sufficere ad hoc, ut omnibus ea conficiantur, quæ requirunt: ne quidem si multo plus auri & argenti quis eis donet. De his etiam cognosci necesse est, si quis nauim non reficit, vel si publicum aquilid inadficat. Præterea danda iudicia choragis ad Liberalia, Thargelia, Panathenæa, Promethealia, Vulcanalia, idque quotannis. Et triremibus quadringentis singulis annis præficiuntur, quibus petentibus iudicia quotannis danda sunt. Præterea in magistratus examina iudiciaque Dhabenda sunt, inquirendæ caussæ pupillares, custodes captiuorum constitendi. Et hæc quidem singulis annis agenda veniunt. Interdum & caussæ militares disceptandæ sunt, & si quod aliud iniustum facinus repente extiterit, & si nonnulli petulantiam insolitam & impium facinus commiserint. Præter hæc valde multa sunt, quæ silentio prætereo. Maxima vero pars commemorata est, exceptis tributorum inductionibus. Expleruntq; t̄ quanto quolibet anno fiunt. Age igitur, nonne existimandum est, de his omnibus cognosci debere? Dicat aliquis, mox esse cognoscendum. At si fateri oportet, omnino cognoscendum esse de omnibus; necesse est, per annum id fieri. Sed nunc ne quidem ad hoc anno toto iudicando sufficiūt, ως Γερέμιον δι τοιαῦτην δικαιολογίαν δι τοιαῦτην δικαιολογίαν.

*Nota la-
tum, et
iam apud
Romans.*

vt iniuste agentes coercent, idque præ hominum multitudine. Age vero, dixerit aliquis, iudicare quidem debent, sed pauciores. Ergo necesse est, si tribunalia pauca instituant, vt quolibet in iudicio pauci sint. Itaque facile fiet, vt ad paucos iudices machinatio quædam instituantur, & per aduocationes sententiæ ferantur iniustiores. Præterea cogitandum est, necessarium esse Atheniensibus, vt festos dies agant, quibus exerceri iudicia non possint. Et agunt illi dies festos duplo plures, quam alij: quamquam ego plures non ponam illis, quos ea ciuitas celebrat, quæ paucissimis feriatur. Quæ quum ita se habeant, nego posse rerum Athenis aliud esse statum, quam qui modo sit: nisi paullatim tolli hoc, illud addiqueat. Multum certe immutari non potest, vt non aliquid de populi potestate decedat. Nam vt respubli- ca melius adfecta sit, excogitari multa possunt: vt autem forma popularis maneat, & simul hoc idonee reperiatur, quo melius administretur, id facile non est: extraquam, si paullatim, vt modo aiebam, vel aliquid addatur, vel detra- hatur. In hoc quoque Athenieses non rectum mihi sequi consilium videntur, quod in oppidis seditione agitatis detriores aliis præferant. Faciunt hoc au- tem certo iudicio. Nam si meliores anteferrent, nimirum præferrent eos, qui non in eadem cum ipsis essent senten- tia. Quippe nulla in ciuitate benevoli sunt optimates vulgo, sed deterrimi qui- que singulis in vrbibus vulgo bene vo- lunt. Existit enim in paribus erga pares benevolentia. Quapropter etiam Athene- nes sibi congruentia præferunt. Quo- ties autem partes optimatum sequi con- stituerunt, nequaquam hoc eis profuit, sed breui plebs in seruitutem redacta fuit. Id a Bœotis contigit. Rursus vbi Milesio- rum optimates amplexi fuissent, intra modicum tempus illi defecerunt, & plebem trucidarunt. Itidem quum Lacedæmonios Messeniis prætulissent, nō multo post subactis Lacedæmonij Messeniis, bellum aduersus Athenieses suscepereunt. For- tassis autem suspicetur aliquis, neminem E Athenis iniuste suis honoribus spoliari. Egó vero quosdam esse dico, qui per iniuriā ab honoribus remoti fuerint, sed pau- cos. At paucos esse non oportet, qui po- pularem Athenis statum adgredi velint.

Α ὥστε πάνειν τὸς ἀδικωτῶν τὸ τὸ πλήρες τῷ αἰδεῖ παντὶ πάνταν. Φέρε δὴ, ἀλλὰ Φησίτης χρεῖναι δικάζειν μὲν, ἐλέφους δὲ δικάζειν. αἰάγκη τοῖνυν, εἴπι μὴ ὀλίγα ποιῶντα δικαιοπεια, ὥστε καὶ Διονύσιον διαδαμένον πάθειν εἶσαι τοῦς ὀλίγους δικαιάς, καὶ τὸ συναττίκη, δικαιοσύνη πολὺ ἡ πονδικαίως δικαιέσθαι. τοῦτος πολὺ δὲ τοῖς οἰεσταῖς χρῆ, καὶ εὐρὺς ἄγαρ χρῆναι αἴθεντος, εἰ αὖτούχοιον τε δικαιέσθαι.

Β καὶ ἄγεσι μὴ εὑρέσθαι πλασίους οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ ἔχει μὲν τὸ θυμητόν την ὀλιγίαν αὐτοῦ πόλει. τέττον τούτων τοιούτων ὄντων, οὐ Φημὶ οἴοντες εἴη μὲν ἄλλως ἔχει τὰ περίγραμα ταῦθινον, ηὕτως μὲν ἔχει πλινείκετο μεχρόν τι οἴοντες θεόμην αἴφελεν, θεόδε περιεστατεῖν. πολοδίουχοι οἴοντες μετακινεῖν, ὥστε μὴ οὐχὶ τῆς δημοκρατίας αἴφαρεν πι. ὥστε μὴ γέρε βέλτιον ἔχει τὰ πολιτείαν, οἴοντες πολλὰ γέρειν, ὥστε μήποιν παράρχειν, διπ-

С μοκρατίᾳ μὲν εἰ), δέρχεωτας δὲ τῷ πόλεμῳ βέλτιον, ὅπερ δὴ βέλτιον πολιτεύσονται, οὐ πάθειν πλινεί (ὅτερος δέ τοι εἶ πον) καὶ μικρὸν πι περιεστατεῖν, ηὕτως αἴφελεν πι. δοκεῖ δὲ αἴθεντοι τῷ μοι σύνορθας βουλεύεσθαι, οὐ τὰς χείρεις αἴρειν τὰς πόλεσι τῆς σασιαξούσες. οἱ δὲ τῷ γνώμῃ ποιοδοτοῦν. εἰ μὴ γέρε βέλτιον τὰς βέλτιον, γέρειτο εἰ οὐχὶ τὰς ταῦτα μητρώοις σφίσιν αὖτε οὐδεμιαὶ γέρε πόλει θεόβέλτιον δύνομεν δέ

Δ ταῦθιμω, ἀλλὰ θεάκτισον εἰ ἔκειν δέ πολεμούσι ταῦθιμω. οἱ γέροντοι τοῖς ομοίοις δύνοι εἰσι. Σφέτερα δὲν αἴθεντο τὰ σφίσιν αὖτε περιερποτεν αἴρεισθαι τὰς βέλτιον, οὐ σωιωγκεν αὖτε, ἀλλὰ τὸς ὀλίγου χρόνου οὐδῆμος ἐδύνατο πέσειν, θεόμην βοιωτοῖς τῷ πόλει, ὅτε μιλοποίων εἴλεντο τὰς βέλτιον, τὸτος ὀλίγου χρόνου δύποσάντες τὸν δημονικότερον τῷ πόλει, ὅτε εἴλεντο λεπεδαγμούσιν αὐτὸι μεσηνίοιν, τὸτος ὀλίγου χρόνου λεπεδαγμόνοις κατατρέψαμεν μεσηνίοις, επολέμουσι αἴθεντοις. Σφέτεροι δέ τις αὖτε, οἱ Θεοῖς δέρα αἰδίκωστίμονται αἴθεντοις, ἔχει δέ Φημὶ θνάτος εἴη μὲν αἰδίκωστίμονται, δηπιθυστεράντων τῇ δημοκρατίᾳ τῇ αἴθεντοις.

Ε πέτει